

ACC. N:R. M. 7417:1.

Landskap: *Skalland*

Upptecknat av: *Brou Jansson*

Härad: *Skåne*

Adress: *Skottorp.*

Socken: *Skallöv*

Berättat av:

Uppteckningsår: *1940*

Född år i

*Guldhrögen, - en skattsägen
(utklipp ur Laholms Tidnings
julkänning 1940.)*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

Laholms Tidnings
Juli 1940

Nr 7417 : 1

LAHOLMS TJUNING

Den frejdade och gamle Fjälne, som var hövding över det bördiga Haderslev, vilket han fått i arv efter sin fader Hadar, hade mätt av år gått till sina fäder. Hans trogna tjänare sorjde djupt hans död, och sorgsna buro de Fjälnes döda kropp till Hal-landåsens sluttning. De ville begra-va honom, som det anstår en för-näm hövding. En högt belägen plats utvaldes till hans gravkulle, så att högen, som de ämnade uppkasta, skulle synas vida över den nedanför liggande sydhalländska slätten.

Fjälnef hade varit en mäktig rik och förnäm hövding och ägt stora skatter av guld och silver. En del av sitt guld skulle han enligt en i livs-tiden uttalad önskan ha med sig i graven. Hans tjänare hade heller in-te försummat att uppfylla denna hans önskan, ty en stor kista med blänkande guldpengar satte de mitt i högen. Då begravningen var slut, kastade de upp en jordhög, som var högre än alla andra ättehögar, som funnos i trakten. Sorgsna till sinnes drogo sedan Fjälnes tjänare hem, men hans namn och taperhet och godhet mot dem, skulle de aldrig någonsin glömma bort.

Det hade nu gått två hundra år sedan Fjälne dött, men hans namn levde ännu kvar i folkets minne, och särskilt bidrog att det fanns en stor skatt i hans grav. Mer än en bland både det fattiga och rika folket i Ha-darslev tänkte ibland att röva guld-skatten i "kung Fjälnes hög", men ingen hade tillräckligt med mod att föröva denna skändliga handling, detta attentat mot den vördade höv-dingens grav. Man var rädd, att Fjälnes ande skulle bringa ett fruk-tansvärt straff över den, som våga-de skända ättehögen, och stora Fjäl-nes frid i sin grav.

Detta var emellertid inte hela or-saken till folkets fruktan att rö-va gravhögen. En stor och hemsk drake ruvade nämligen över skat-ten, och några personer hade sett den flyga fram och tillbaka över högen. De som sett draken, berättat-de, att den såg ut som en jänbets-man och hade stora gnustrande ö-gon, och över hela kroppen var den täckt med blänkande fjäll.

GULDHÖGEN.

EN SÄGEN FRÅN HASSLOVS SOCKEN.

— För Laholms Tidnings Julläsning av BROR JANSSON. —

En natt kommo skattsökare till gravkullen för att stjäla dess guld. Två snkna och nesiiga män, Widar och Inge, kunde inte få någon ro, förän de ägde, guld i Fjälnes hög och till slut överunno de den fruk-tan, som de byste. De gingo emeller-tid miste öm skatten vid sitt före-tag, ty draken, som vakade guld-et, förledde dem, just när de stötte spa-den emot penningekistan, att vända sig om och se nedåt byn. Hela Ha-darslev stod i lägor, tyckte de. In-nan de åter vänt sig mot högen, ha-de draken fört skatten längre ned, och i stället för kistan såga de nu en andeskepnad, som sade:

"Ve den, som stör Kung Fjälnes frid i graven."

De slutade genast med skattgrav-ningen och vände tillbaka hem.

Deras tillgång skulle dock inte bli osträffad. De skulle få fjäll över hela kroppen liksom den eldsprutan-de draken haft, och dessa skulle de få bära ända tills de gottgjort skadan på högen. Då de vände tillbaka voro de dystra till sinnes och lovade var-andra att aldrig mera skada Fjälnes hög. Någon tid därefter märkte de till sin förfäran, att de buro stora drakfjäll över hela kroppen. De sökte att med tillbehanda botemedel, som de fått av kloka gumnor, och med trollformlen, som de läst i svart-konstböcker, få bort drakfjällen, men allt var förgäves. Gripen av fortvivlan sade då Inge till sin med-brottsling: "Hör du Widar, låt oss en natt gå upp till "Kung Fjälnes grav" och gottgöra den skada vi gjort och bedja om förlösning för det brott, som vi begått." Detta gjorde de. Inom några dagar voro drak-fjällen borta, ty nu voro deras brott sonade. Aldrig tidigare varken in-

nan de sökt plundra "Kung Fjälnes hög", eller efteråt hade Widar och Inge känt sig så lyckliga som nu, och deras guldörst var borta. Ge-nom ärligt arbete förtjänade de sin föda, och vid deras död voro de ri-ka, båda två, fastän de gått miste om guldskatten. Aldrig sökte nå-gon sedan att plundra graven. Men sägen att det fanns en skatt i den, gav den det namn, som återstoden av den fordom så ståtliga högen än-nu i dag bär: "Guldhögen."

Tusenårs är försvinna. "Kung Fjälnes hög" vittnar om forntida be-byggelse. Efter Widars och Ingas misslyckade försök att stjäla skat-ten i högen, fick graven vara i fred i tusentals år och man trodde att den alltid skulle få vara i fred. Men då draken flyttade bort — anlagligen för han till sitt hemland — var det ingen som vakade över gravens skatt, och så en vacker dag kommo de hafsynslösa människorna och började förstöra gravhögen. De tänkte emellertid inte att röva bort skatten, utan det var gruset, som högen var gjord av, som man ville ha. Det ena lasset grus kördes bort efter det andra och slutligen var hö-gen aldeles borta. Hurvida man fick tag i skatten eller ej, förmåler inte sägen, men troligast är, att draken tog skatten med sig, när han för bort.

*

För den, som är intresserad, kan nämnas att "Guldhögen" legat i Hasslöv nr 1 nära vägen, som går från Hasslövs by söderut över Hal-landsås. Obetydliga rester finnas kvar av högen. Liden, vid vilken gravhögen legat, kallas ännu i dag "Guldhögsleden", men på senare tid även "Hålebergslä.".